

Hétfő

November 9.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

1846. 2-ik félév.

46.

4-ik évfolyam.

Ez ÉRTESÍTŐ, melyben adás-vevés, kereskedési-gazdasági 's más illyes hirdetések közöltetnek, Debreczenben hétfőn, Nagy-Váradon esztörtökön jelenik — Fél évi előzetes házhoz küldve Debreczenben 's Nagy-Váradon 1 — postán bár havá 2 — for. ezüsten. Előfizetni lehet mindenkor a' Tudakozóintézetben.

Jövő Szerdán, November 11-én

reggelt 8 órától kezdve déli 12 óráig, a' debreczeni Tudakozó Intézetben

közönséges arverés fog tartatni,

hol is férfi 's asszonyi mindenféle ruházatok, házi butorok, asztali órák, kuffer, egy nagy vasláda, ferszlágok, 's több e'félék lesznek dob-szó által eladandók. — Egyszersmind, kiknek illyesmí eladni valójok van, az arverés előtti napon eladás végett elfogadtatják.

(D. 125.)

Lakváltoztatás.

(1.)

Alulirt, tisztelettel tudatja az illető t. ez. közönséggel: hogy eddigi lakását Váradutzára, volt Fáy-féle, most t Fűrj Lajos ur' házához változtatta által. — Egyszersmind hivatása köréhez tartozandó hű szolgálatait teljes bizalommal ajánlja. — Költ Debreczen November 8. 1846.

Nemes Jánosné
dipl. szülész.

(D.)

Egy zongora tanító,

óránként vagy havonkénti jutányos díj mellett tanítási szolgálatait ajánlja. — Ertesítést vehetni rólla a' Debreczeni tudakozó intézetben.

(D. 126.) **Két öntött vaskemence.** (1.)

de jó állapotban lévők, eladók keresetnek a' debreczeni tudakozó intézethez sietve leendő bejelentéssel.

(D. 119.)

Pest-Brassói

(2. 3.)

GYORS UTAZÁSI HIRDETÉS.

Az intézet minden lehelő kényelemről gondoskodni kívánván: ezennel közhírré teszi, — hogy folyó év November elsőjőlt **Debreczenből Kolozsvárra 's onnét vissza** a' t. ez. utazókat több legkényvelmish 's lehető csinnal rendezett üreges hintók szállítandják: — **Debreczen Pest közzött** az utak rosszasága miatt az eddigi modorba volt kocsi megmaradván:

Ügyvivő szobák vannak

utazók 's podgyászok főlvtelére. **Pesten** a' fehérahajónál, **debreczeni ügyvivők** Vallis és Papp fűszerkereskedő urak, **NVáradon** a' Zöldfa vendégfogadóban Jónás és Stojka urak, **Kolozsvárt, Tordán, Enyeden** a' Biasini vendégfogadóiban, **Szebenben**, a' Fehéroroszlanynál, 's **Brassóban**, a' Zöldfánál. — Költ Pesten, October 17-dikén 1846.

Biasini Ferenc s. k.

A' debreczeni Takarékpénztár' forgalma:

1846. October hónapban:

Készpénz maradvány September utolsó napjáról	5,839 ft 5 kr.
Bevétel	17,469 „ 21 „
Öszlet ezüstben	23,308 „ 26 „
Riadás	18,305 „ 43 „
Készpénz maradvány ezüstben	5,002 „ 43 „

(NV. 164.) Legfelsőbb engedelmel, (1.3.)

's előre lemondva a' vizszalépésről, megnyit **Perissutti G. M.** nagykereskedő Bécsben, egy nagy

Birtok, arany és ezüst lotteriat, melynek

elő- és főházait másolhatatlanul megtörténnek **1847-éki Mart. 6. és 8-án.**

A' főnyertes a' szép és jóvelmes

Tarna-Dolna

uradalmi birtokot nyereudi a' Szanoki kerületben Gacsországbán:

vagy e' helyett **200,000** forintot váltságul.

E' nagy lotteria különösen jeleskedik nem csak számos készpénz nyerteseivel, hanem azoknak a' t. cz. közönség' kényelmére igen előnyös elosztásával, s magában foglal: 32,500 nyertest 533,000 frt készpénz nyereleménnyel, u. m. 6,000 darab cs. kir. aranyat, 23,880 darab cs. kir. austr. ezüst tallért 2 ezüst forint-jával és 2,000 darab ezüst ingyen nyerő sorsot.

Egy sors ára csak 4 pengő forint — 5 sorsjegyre egy ezüst ingyen nyerő sorsjegy megnyeréséért, mely bizonyosan nyer 5 forintot. — A' ki 100 sorsjegyet vesz, 20 ezüst ingyen sorsjegyét, és a' 3 első hónapban e' lotteria hirdetése után még 4 aranyjutalom sorsjegyét kap ráadásul, melyek bizonyosan nyernek 4 aranyat.

NVáradon e' lotteriatól és Faur Gábor úrnál, úgy nemkülönbén e' többi jelesebb kereskedésekben, kaphatók sorsjegyek — Bécs October 3 1846

Perissutti G. M.

cs. kir. nagykereskedő Bécsben

(D. 123.) **NEMESI BIRTOK.** (1.3.)

zálogba, vagy bérbeadó.

Ts ns Bihar vmegyében bebevezett **Poklostelek** helységében találtató, — 350 köblös szántó s haszál földel; százhárom kapaalja szállót, harmincz taksáat magában foglaló, bő legeből s elégséges tüzi faval ellátott nemesi birtok, zálogban vagy bérben kiadandó. — Bővebb tudomás megszerezhető, és a' tárgy he is végezhető említett birtokhoz szomszéd **Köbölküti** helységében táblabíró tettes **Szártóry Károly** úrnál.

(D) **Két komódt kaszten,**

mindenk 3 fiókkal, azonkívül a' teteje leereszthető i- rő asztal, mely több kisebb s nagyobb fiókkal van ellátva, el adók a' debreczeni tud. intézetben.

(NV. 165.) **HIRDETÉS.** (1.3.)

Melly szerint a' nváradí kir. kamarai uradalom részé- ről folyó 1846-dik év November hónap 24-dik nap- ján tartandó másodszori nyilvános árverés útján, ezen tettes nemes Bihar megyében helyheztetett, 's a' fentebb nevezett kincstári uradalomhoz tartozó ugynevezett Király-Erdőben találtató szántó földekből, kaszálók- ból, s legelőkből álló 2250, ³⁴⁹/₁₀₀ holdnyi mennyiségű irtás földek jövő 1847-dik év Szent-György hó 1-ső napjától szamítandó három folyvást következő évre a' többet ígérőknek a' nagy méltóságú magyar királyi udvari kincstárnak jóváhagyására haszonbérbe fog- nak adani. — Mellyhezképest a' bérleni szándéko- zók a' mondott napon Velenczén délelőtti órákban a' kormányzó k. kamarai ügyvédi hivatal író teremében tartandó nyilvános árverésre, 55 pengő forintnyi ba- natpénzzel ellátva meghívotnak; holis az árverési, úgy a' szerződési feltételeket is jó előre mindenkor megtudhatni. — Kelt Várad-Velenczén November 4-kén 1846.

A' kamarai uradalom tisztsége által.

(D. 124.) **Egy német nyelvész,** (1.)

ki egyszersmind a' magyar nyelvben is járatos, mind azon tisztelet ifjúság számára, kik a' németnyelvet, nem csak elméleti, hanem gyakorlatilag is megta- núlni óhajtanak, szorgalmas tanítási szolgálatajt an- nál is inkább ajánlja, minthogy jelenleg is már több helyeken sikerrel tanít. — Értekezhetni vele a' tudabozó intézet által. —

(NV. 163.) (1.2.)

Az e' folyó évi November 14-én délelőtti 10 órákor a' Szalárdi savanyúkat fürdő, ahoz tartozó két kerttel, épületekkel és bütörökkel, a' fürdő mellett lévő csap- székekkel, ebben bor és pálinka mérésével s vendéglő- si joggal, a' helyszínen tartandó árverés útján egy ére. Szalárdon az alólirtnál olvasható feltételek mel- lett haszonbérbe fog adatni.

Fehér Sándor,
tör. gondnok.

(NV. 162.) (1.)

A' nváradí hegyen övr. Sölyom Mihályné asszony' három hasából álló délnyugati fekvésű szőlője grók áron eladó. — Értekezhetni lehet VOlasziban a' szőlő tulajdonosával a' maga házában.

(NV. 158.) **Széna eladás.** (2.2.)

Nagy-Szánthó helység határán Váradhoz egy óra- nyira alku mellett akár egész mennyiségben, akár ré- szenként eladandó 34 öl jó mennyiségű idei széna. tavalyi repce szalma 32 öl, idei tavasz szalma 25 öl, őszi szalma 35 öl, mely takarmányok tűz ellen is 3 hónapra biztosítva lévén, ha a' revő helyben akarja feléjteni, arra nézve alkalmatos nagy akol is adatik, a' venni-szándékozó jelentse magát Várad- Olasziban ügyvéd Incze Jánosnál, helyben NSzánthón tek. Bige Károly úrnál.

(D.118.) **FELSZÓLÍTÁS.** (2. 3.)

Egy 13 - 15 évű, tiszta erkölcsű, a német nyelvben is valamennyire jártas ifjú, alulírtakhoz kereskedői tanítványul kerestetik. — Tanulói korhelység egyszerű következményétől az iskolai fenyejtéskől menekülni óhajtó ifjútól — mint ki tökéletlen határozatlan jellemmel lépne e pályára, — kéri magokat megkímélni.

Mólnár S. és Társa.

(NV. 149.) (5. 6.)

Nagy és rendkívül gazdagon elrendezett

Jószág-lotteria,

mellynek főhúzása még ez évben leend.

E. f. évi November 21. Szombaton megmásholhatlanul menend véghez az ingyen nyercs és arany jutalom-sorsok, ugyszinte a főhúzása a nagy

Birtok és Arany lotteriának:

mellyben nyeretni fognak:

Myczkowce, Z wierz yn és Bereznica-Nizna szép és jövedelmes jószágok Gács országban, vagy váltáságul **200,000** v. fr. készpénzben.

E' nagy sorsjátékban **28,850** nyertes nyer összesen (az előhúzás által nem csonkult)

500,000 vforintot

mellyek közt foglaltatik 12000 darab cs. kir. arany. Egy sors ára 10 frt v. cz.

5 sorsra egy veresíngyen nyercs sorsjegy ráadásul adatik.

A' ki 20 sorsjegyet veszen egyszerre, ráadásul ingyen kap két ingyen sorsjegyet, bizonyos 10 frt. nyercsmennyel, és két arany-jutalom-sorsjegyet, melly bizonyosan nyer 2 aranyat vagy 22 1/2 vforintot.

Nagy Várádon sorsjegyeket ns. Faur Gábor urnál, valamint a' többi szilárd kereskedésekben is kaphatni.

Figyelem estetés ü! minthogy ezen évro nincsen hirdetre más sorsjátéknak nagyhúzása: nem is leend több alkalom illi csekély betétellel oly nagy summákat nyerhetni.

Bécsben Sept. 5. 1846:

Hammer és Karls,

cs. kir. kiv. nagykereskedők.

Ezen lotterijából alóírtnál egy sors csak 2 frt 20 kr. pengőben, a' hol társasági játékok, arany és szabad ötüdrész sorsok jutányos áron kaphatók.

NVárád Oct. 1. 1846.

Faur Gábor.

MÁR

Folyó hó' Nov. 21-ki Bécsi fősorshúzásra,

mellyben 200,000 frt a' főnyertes,

„ 300,000 „ a' melléknyercsmény,

„ 500,000 „ az öszves nyercs,

mellyek közt 12,000 darab cs. kir. arany nyeretik, sorsokat kaphatni a' debreczeni Tud. Intézetben.

(D.) **Egy özvegy-nő.**

javakorú, közelebb Eperjesről érkezendő, előre tudatja, hogy Debreczen — s környékében kiadó gazdaszonyi — vagy gyermek melletti alkalmazást óhajtana felvállalni. — Ertesítést var a' t. intézet által. —

(D.) **EGY ZONGORA,**

melly hat egész octávás használatul, vagy megvevőleg kerestetik, ebbeli rögtöni bejelentést elyar a' debreczeni t. intézet.

(NV. 161.) **Eladó széna.** (2. 3.)

Rhédei József és Laszlo, Bihar megyében a' Sárreíti jarásban fekvő Bakonyszögi Jóságokban, mintegy 100 szeker széna eladó. — Értekezhetni Kereknyey Pál ispánnyal Bakonyszögbe. —

(D, 121.) **Borok árvereltetése,** (2. 3.)

Németi József csödtömegéhez tartozó 110 kis ceber újbor, mind jó vasas edényekbe folyó November 16-n d. e. 10 órakor, a' szent imrei hegyen lévő pinczében a' helyszínen árverés útján el fog adatni. — Ugyszinte szüretelőedények, és pajtabeli ingóságok.

(D.) **300 k. ceber újbor,** (2. 3.)

Vajdai termés és nagyobb mennyiségű ó borok 's az ugyanottani hegyi pinczébe letéve van eladó. — Értekezhetni iránta Debreczenben az erdőmesterrel. —

(NV. 135.) (3. 3.)

A' szalontai Casino részéről közhírré tétetik, hogy folyó év' November végével, vagy a' mint a' vállalkozó egyezkedik, vendégelési jog, teke asztal és tánczvigalmi jövedelmekéssé kassinadók. A' vállalkozó értekezhetik Szalontan a' t. Casinói elnök ural.

(NV. 154.) **2.000** (3. 3.)

Váltó forint, több vagy kevesebb időre, egészbe vagy részenként kiadó. — Bővebb útastitást vehetni, a' nvaradi t. intézeti iradában.

Szivreható esemény,

(vége.)

A' leányknak illy levező helyzetében elhatározák a' körültelevők, hogy még azon nap estve hazavi-gyék szüleikhez T a s n á d r a; az ifjú ezt alkalmasint megtudván, föltevő, az atyai háznál tovább nem maradni, és estve felé megkísértette az elsőköst, de a' gyógyszerártóhól hirtelen lett eltűncse hamar ész-revétetvén, a' zavarba jött atya és ismerősei által, még nielőtt a' határt ellagyta volna, elfogatott, 's

visszahozatott. Szemtanuja valék a' csaknem kétségbeesett a'ya ijedelmenek 's zavarának, és a' meg-szoromodott testvér könnyeinek, 's gondolám: a' ti' fájdalmaikat nagy az ifjúrét, pedig nem vesztétek el őt; és mégis kívánhatjátok, hogy ő legyőzze érzelmeit, és feledje azon lényt, ki érte szerencsétlen lett, 's ki érte eszt, a' földi élet mindenét, veszté el; há' oly megromoltnak hiszitek-e, vagy akarjátok tenni a' 18 éves tiszta kebelét, hogy az hidegben nézze el érte megtébolyodott kedvesének szerencsétlenségét? Ugyanazon estve, mellyen az ifju visszshozatott; akartak eltávolítani a' leányt a' várostól, de 'a' szándékot helybeli megyei orvos Csermák ur meggátolta, 's a' leányt gyógyítás végett bizonyos házhoz rendelte; de minden gyógyítási kísérlet még eddig haszlatlan volt, 's a' beteg mindinkább zavartabb lesz, 's valóban kebelrázó a' látvány, midőn a' leány a' dühösödő örvongésnek felső fokáról hirtelen a' lecsillapulásba 's elgyengülésbe megy által, és sürű könnyek közt zavart kifejezésekben beszél fájdalmairól, vesztéségéről; néha pedig vannak percei, 's melyekben egészen csendes és szelid árczéval mosolygva tekint a' körülteállókra, 's kérdéi, vajlon azért mentek-e ágyához, hogy ő rajta sajnálkozzanak? zavartabb állapotban majd mindig a' váltságváltásáról beszélt, mit alkalmasint az idézett elő, hogy egészségsége korában gondolhozott a' kikeresetelkedésről, ha netalán az ifjuval összekelne; továbbá fájdalmasan hatott reá a' némi megjelent nép sokasága, az által magát szegyenmek 's gyalgatnak mondvan kitétetni; azonkívül van még egy kártyavető asszony, kiről mindig ábrándozott, ki, — mint mondják — azt jövedőlgette neki; 's azzal biztatta, hogy kedvesével még össze fog kerülni; de végre minden zavart beszédeinek vége csak a' kedvelt ifju volt, 's mindig azt kérdezi, ha nem érkezett-e meg, 's azéhoz hasonló szemet keres; egyébiránt 'a' tárgy körül nem szokott sokáig késgni, mintha talán 'a' sok beszéd által nem akarna megszentésgeltetni 'a' tárgyat, melly hebléncz üdvé volt.

Míg a' szerencsétlen leány illy helyzetben van, addig az ifju a' legkínosabb bizonytalanságban kedvese helyzetéről, ül az atyai lakban, 's mindig csak azt kéri; hogy csak egy perczig engedjék meg a' leánnyal való beszélgetést, 's engemet, 's másokat is megkért ennek eszklözésére; de ez meg nem történhetett, részint az atya ellenzéséből, részint azon okból, hogy az ifjura nézve csak káros következés lehetne a' leány látása illy szomorú helyzetben, 's reá nézve is tébolyodtságot idézhetne elő, annyival inkább, mivel az ifju, jöllehet azzal hittettett, hogy a' leány már javulni kezd, 's idővel látása megengedtetik, szinte olly zavart állapotban van, melly a' tébolyodásnak előpostája, 's lehet mondani, első fokozata. Az ifju bizalmas embereinek mindig csak azt mondja, mikint nem képes legyőzni fájalmát, tudván, hogy a' leány érte szerencsétlen;

's gondolatai olly zavartak 's elszántak, hogy csak szerencse lesz; ha reá nézve valamely szomorú körülmény elő nem fog állni, és így a' szülék részéről felette szükséges az okos és szelid bánásmód, 's gondos felügyelet.

A' szánandók iránt általános a' részvét, 's maga m. gr. Csáky Sándor ur is személyesen lement tömbén izben a' beteg leányhoz, és az orvosoknak különös gondjába ajánlotta; elérkezvén pedig tegnap a' leány anyja, a' mennyiben az magával kívánta haza vinni gyermekét, nemcsak szekeret 's őrizetet rendelt a' beteg hazavitelére, hanem pénzbeli segedelemmel is megajándékozta az édes anyát Legyen méltó hála atyai nagylelkűségére! A' mult éjjel tehát elvitetett a' beteg Tasnádra, 's csak Isten tudja, ha valaha helyreálland-e egészsége.

Ezen szomorú példa int bennünket, hogy vi-seltesünk kimélettel, gyöngésséggel a' tiszta érzelmeiről, 's ha valamely illyenmü viszonyt talán helyes okokból, két egymást szeretőt közt megakarunk semmisíteni, szelidebb, okosabb modort kövesünk, mert a' nagyon felhúzott har elpattan, és kárt okozhat; ugy az ellenzék által edzett szenvedély, ha tulajsgizódik, csak egész életre kiható kárt 's fájdalmat okozhat. Boldog család, mellynek kebelében helyes nevelés és okos tapintat az illy szomorú eseményeket ki tudta kerülni!

Sillye Gábor m. k.

Rejtett szó.

Hét betű 's három tag: utolsó állapot,

Ki már erre szorúl, visel rözsz kalapot;

Ámde ha második tagja mellett ülhet,

Sokkal jobb kedvű, mint ki gazdagon élhet,

De már az utolsó tagot ritkán nyeri,

Alája 's nélküle sokszor a' port veri

Lábáról. Az egész jár 's útaz' mindenhol,

Kérdezed, hollalik? gondolom tán sehol.

T.

Piaczi ár vált. gr.

	Debreczen		N. Várad.		Miskolcz	
	Oct. 24.	Oct. 28.	Oct. 28.	Oct. 28.	Oct. 19.	Oct. 19.
	felső	alsó	felső	alsó	felső	alsó
Köböl						
Tiszta búza	360	320	400	340	350	340
Kétszeres	300	260	300	250	330	320
Rozs	290	260	240	210	300	290
Árpa	200	190	200	160	200	200
Zab	110	100	100	90	110	110
Tengeri	170	150	220	160	180	170
Kéles	280	260	140	120	—	—
Kása	450	—	—	—	—	—
Szalonna mázsa	47	46	48	47	—	—

Lotterian kijött számok, *Budain*, Oct. 24) 65. 20. 63. 18. 81. — *Kassain*, Oct. 31) 87. 42. 79. 81. 29.

Szerkesztő 's kiadja Balla Károly. — Nyomatik Debreczenben Tóth Endre által.